

1. Türk şiirine birçok yenilik getirmiş olan sanatçı, kafiye ve redif gibi biçimsel özelliklere, söz sanatlarına karşı olduğunu yazdığı bildiriye dile getirmiştir. Eserlerinde sıradan insanı konu edinmiş; doğal, sade bir üslup benimsemiştir. Halk deyişlerinden, yer yer argodan faydalanan şair, La Fontaine'den çeviriler yapmış ve Nasrettin Hoca fıkralarını bir kitapta toplamıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı ve kurucusu olduğu edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Attilâ İlhan - Mavi Akımı
- B) İlhan Geçer - Hisar
- C) Orhan Veli Kanık - Garip Akımı
- D) Cemal Süreya - İkinci Yeni
- E) Cahit Zarifoğlu - Mavera Hareketi

2. Edeb gerektir kula
Ta işi temiz ola
Edebsiz girme yola
Var, edeb öğren edeb

Kaygusuz Abdal uyan
Aşkı bil aşka boyan
Şöyle demiştir diyen
Var, edeb öğren edeb

Bu dörtlüklerle ilgili

- I. Düz kafiye kullanılmıştır.
- II. Didaktik şiire örnektir.
- III. Herhangi bir ölçü kullanılmamıştır.
- IV. Mahlas kullanılmıştır.
- V. Yarım kafiyeden yararlanılmıştır.

çıkarımlardan hangisine varılamaz?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) I ve IV
- E) III ve V

3. 1938'de Kars'a bağlı Çıldır ilçesinin Gülyüzü köyünde dünyaya geldi. Çıldırılı Âşık Şenlik'in oğlu Âşık Kasım'dan âşıklık geleneği üzerine ilk bilgileri aldı. 1967 yılından itibaren Konya'da düzenlenen Türkiye Âşıklar Bayramı ve Uluslararası İstanbul Festivali gibi ülke çapında sürekli olarak organize edilen programlara aralıksız katıldı. 2010 yılında âşıklık geleneği temsilcisi olarak "UNESCO Yaşayan İnsan Hazinesi" seçildi. 2014 yılında İstanbul'da vefat eden ozanın *Gönül Bahçesi* adlı şiir kitabı bulunmaktadır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Davut Sulari
- B) Âşık Daimi
- C) Murat Çobanoğlu
- D) Abdurrahim Karakoç
- E) Âşık Şeref Taşlıova

4. I. Şiirlerini tasavvuf ve Doğu mistisizmine yaslayarak iki kültür arasında yeni bir şiir oluşturmuştur.
II. İkinci Yeni şiir anlayışı içinde çok farklı bir hareket oluşturarak ayrı bir yol tutmuş ve şiirlerinde yerli düşünce ve geleneğin ruhunu, İslam medeniyeti ile harmanlamıştır.

Numaralanmış ifadelerde sözü edilen sanatçılar, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Asaf Hâlet Çelebi - Necip Fazıl Kısakürek
- B) Erdem Bayazıt - Cahit Zarifoğlu
- C) Sezai Karakoç - Necip Fazıl Kısakürek
- D) Asaf Hâlet Çelebi - Sezai Karakoç
- E) İsmet Özel - Erdem Bayazıt

5. Okurların ilgisini çekmek için güzel bir şekilde kurgulandıktan sonra bazı kurallar gereğince işlenmiş geleneksel yapıyı ele almıyor bu çeşit roman. Bu romanda hayal gücünün de bir anlamı yok; olayın açıklanması, düşümlenmesiyle, bağlanmasıyla ilgilenmeyen romancı için entrikanın da hiçbir değeri yok. Roman yazarı için insanın çevresini incelemek yeterlidir çünkü kişi, sahip olduğu erdemleri soyundan alır.

Bu parçada anlatılan roman yazarının eseri, aşağıdaki edebî akımlardan hangisinde yer almaktadır?

- A) Romantizm
- B) Klasisizm
- C) Parnasizm
- D) Realizm
- E) Natüralizm

6. Millî Edebiyat Dönemi'nde eser veren yazarların romanları üzerine birçok çalışma yapılmış ancak bu romanlarla aynı dönemde yazılan hikâye kitapları pek ilgi görmemiştir. Pek çok okur; Millî Edebiyat hareketinin nesirde "yıldız üçlüsü" olarak bilinen yazarlarımızın nispeten başarısız olan *Miskinler Tekkesi*, *Tatarcık* veya *Hep O Şarkı* gibi romanlarını dahi bilir ama *Sönmüş Yıldızlar*, *Dağa Çıkan Kurt* veya *Millî Savaş Hikâyeleri* gibi başarılı hikâye kitaplarını çok az duymuştur.

Bu parçada sözü edilen eserlerin yazarları aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Ömer Seyfettin - Aka Gündüz - Müfide Ferit Tek
B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu - Ömer Seyfettin - Refik Halit Karay
C) Reşat Nuri Güntekin - Halide Edip Adivar - Yakup Kadri Karaosmanoğlu
D) Mithat Cemal Kuntay - Halide Edip Adivar - Aka Gündüz
E) Refik Halit Karay - Reşat Nuri Güntekin - Falih Rıfkı Atay

7. *Sarı Traktör*'ü okuyunca anlıyorsunuz ki Talip Apaydın, köye traktör girmesini istiyor; traktörün faydasına, gücüne inanmış. Bu anlayışla köydeki ilkel üretim biçimini bütün ayrıntılarıyla anlatıyor. Sabırla toplanmış bilgiler, gözlemler birbirini kovalıyor. Sap çekimini, düven sürmeyi, tınaz savurmayı, saman çekmeyi, pancar sulamayı görüyor. Apaydın, ilkel üretimin köylüyü nasıl yıpratıldığını, nasıl kahrettiğini anlatıyor.

Bu parçadan hareketle *Sarı Traktör* ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Köy hayatını romantik bir bakışla verdiğine
B) Gözlemlere dayanan gerçekçi bir eser olduğuna
C) Kırsal hayatın sorunlarını göz ardı ettiğine
D) Tarımsal üretimi farklı bir bakışla ele aldığına
E) Traktörü tarım için vazgeçilmez gördüğüne

8. Yazar, bu nehir romanda 1923 - 1953 yılları arasındaki değişimi ele almıştır. Roman bir önceki romanının devamı niteliğindedir. Yazar eserinde genç Cumhuriyet'in kendini oluşturma sürecini irdelemiştir. Toplumsal uyum sorunları, sosyal adaletsizlikler, siyasi durum ve bürokrasinin oluşturduğu olumsuzlukları ele almıştır.

Bu parçada bahsedilen yazar ve eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mithat Cemal Kuntay - *Üç İstanbul*
B) Reşat Nuri Güntekin - *Harabelerin Çiçeği*
C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu - *Panorama*
D) Refik Halit Karay - *Kadınlar Tekkesi*
E) Halide Edip Adivar - *Sinekli Bakkal*

**OGM
MATERYAL**

9. Çağdaş Türk edebiyatı içerisinde metinler arası ilkelere bilinçli bir biçimde romanlarında kullanan yazarlardan biridir. Romanlarında belirsizleşen zaman ve mekân, dili kullanma biçimindeki radikal tercihler, tarihi yorumlama biçimi onu, postmodernizmin Türk romanındaki en önemli temsilcilerinden biri konumuna getirir. Yazarın eserlerindeki çok kültürlülük ve çok seslilik, klasik roman kurallarından tamamen farklıdır. Anlatım; mitler, destanlar, masallar, efsaneler, menkıbeler, halk hikâyeleri, meddah hikâyeleri, kıssalar, seyahatnameler, mesnevîler, tezkireler, vakayinameler ve kutsal metinlerle iç içe geçmiş durumdadır. Yazar öncelikle derindeki yapıyı; yazar, okur ve kahraman arasındaki ilişki üzerinden kurgular. Bir korsan olan Arap İhsan Efendi'nin, yeğeni Uzun İhsan Efendi'yi ziyaret etmesi ile başlayan romanında rüyaları vasıtası ile bir dünya haritası çizmek isteyen Uzun İhsan Efendi'nin yazarın kendisi olduğu sıklıkla ima edilir.

Bu parçada anlatılan yazar ve eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilge Karasu - *Gece*
B) Orhan Pamuk - *Kara Kitap*
C) Latife Tekin - *Sevgili Arsız Ölüm*
D) İhsan Oktay Anar - *Puslu Kıtalar Atlası*
E) Hasan Ali Toptaş - *Kayıp Hayaller Kitabı*

10. Postmodern romanda; bir metnin başka bir metni taklit etmesi yoluyla, gönderge metnin konusunun/içeriğinin dönüştürülerek kullanıldığı bir tekniktir. Bu teknikte eserin konusu, biçiminden koparılarak gülünç bir uyumsuzluk yaratılmak istenir. Orhan Pamuk "Benim Adım Kırmızı" ve "Kara Kitap" adlı romanlarında bu teknikten yararlanmışlardır.

Bu parçada sözü edilen anlatım tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pastiş
- B) Parodi
- C) İroni
- D) Kolaj
- E) Üst kurmaca

11. Divan edebiyatı, Arap ve Fars edebiyatının etkisiyle oluşmuş bir edebiyattır. Ancak zamanla Türkler, bu edebiyata kendi damgasını vurmuş ve özgün bir edebiyat oluşturmuş hatta Arap ve Fars edebiyatını geride bırakmıştır. Bu edebiyatta çok büyük şairler yetişmiştir. 13. yüzyılda ---- ile başlamış, 15. yüzyılda Çağatay edebiyatının en büyük şairi ----, 16. yüzyılda Azeri Türkçesiyle çile ve ızdırıp şairi ----, Lale Devri'nde aşk ve eğlence şairi ----'le devam etmiştir.

Bu parçada yer alan boşluklara aşağıdaki şairlerden hangisi getirilemez?

- A) Nedim
- B) Hoca Dehhani
- C) Ali Şir Nevâi
- D) Bâki
- E) Fuzûlî

12. Aşağıdaki mısraların hangisinde ayraç içinde verilen edebî sanat yoktur?

- A) Kılıçla, mızrakla, topla, tüfekte
Başımız bir kere eğilmemiştir (Tenasüp)
- B) Gök masmavi bu sabah
Güzel şeyler düşünelim diye (Hüsnütalil)
- C) Balık baştan kokar, demiş atalar
Artık kuyruğu da koktu emmoğlu (İrsalimesel)
- D) Bir yetim görünce döktür dişini
Bozmaya çabala halkın işini (Tariz)
- E) Gönümde ateştin gözümde yaştın
Ne diye tutuşun ne diye taşkın (Teşbih)

13. Karamsar (kötümser) bulunabilir sözlerim. Değil. Yazılan şiirin bende bıraktığı tortu (çökelti) bu. Elbette sessizce akan birkaç özel (özge) örneğim var. Bir genel yönseme (eğilim) ile ilgili kaygılardır (tasa) söylemeye çalıştığım. Şiir dâhil bütün dallarıyla gerçek sanatı geleceğe taşıyacak olanların her zaman bir avuç olduğu bilgisi olmasa insan kâğıdı kalemi bırakıp kaybolur sanıyorum.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

AYT 2018

14. Yazar, bu romanda kıskançlık konusunu ele alır. Eser, yazarın ölümünden sonra arkadaşı Mahmud Sadık tarafından Servet-i Fünûn dergisinde yayımlanmıştır. Edebiyatımızda natüralizm akımının etkilerinin görüldüğü ilk roman olarak kabul edilir. Romanın başlangıcında iki aile vardır: Eşini kaybetmiş, kızıyla beraber oturan Şevket Efendi'nin ailesi ve babasını birkaç sene evvel kaybetmiş, annesi Münire Hanım'la birlikte oturan Suphi'nin ailesi.

Bu parçada söz edilen yazar ve eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal - *İntibah*
- B) Recaizade Mahmut Ekrem - *Araba Sevdası*
- C) Ahmet Mithat Efendi - *Felâtnun Bey ile Râkım Efendi*
- D) Sami Paşazade Sezai - *Sergüzeşt*
- E) Nabizade Nazım - *Zehra*

AYT 2019

15. Anadolu'da XVI. yüzyılda oluşmaya başlayan biyografi geleneğinin ilk ürünleri, Ali Şir Nevâi'nin *Mecâlisü'n-Nefâis* adlı eseri örnek alınarak yazılmıştır. 1538 yılında Sehî Bey'in kaleme aldığı; şairler hakkında bilgiler içeren *Heşt Behişt* adlı eseri, bu türün Anadolu sahasındaki ilk örneğidir.

Bu parçada sözü edilen edebî tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mecmua
- B) Tezkire
- C) Surnâme
- D) Mersiye
- E) Menakıbnâme

SORU NO	CEVAP ANAHTARI
1.	C
2.	B
3.	E
4.	D
5.	E
6.	C
7.	B
8.	C
9.	D
10.	B
11.	D
12.	E
13.	C
14.	E
15.	B